

بند ۷-۱- سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مدیریت ریسک نقدینگی:

سیاست‌های مدیریت ریسک نقدینگی در بانک مسکن متناسب با سطح ریسک نقدینگی در چارچوب بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و رهنمودهای صادره بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط کمیته فرعی ریسک نقدینگی تدوین می‌گردد. در شرایط کنونی بررسی وضعیت ترکیب دارایی‌ها و بدهی از طریق برگزاری مستمر جلسات کمیته منابع و مصارف؛ سپرده گذاری و سپرده پذیری در بازار بین بانکی؛ پایش وضعیت ریسک بانک از طریق محاسبه نسبت‌های مالی در دوره های مشخص زمانی از جمله مهمترین اقدامات صورت گرفته در راستای مدیریت ریسک نقدینگی در بانک میباشد. لازم به توضیح است که در طراحی سیاستها و خط مشی های ریسک نقدینگی تطابق و همراستا بودن با راهبرد مدیریت ریسک نقدینگی نیز در نظر گرفته شده است.

بند ۷-۲- واحدهای اجرایی مدیریت ریسک نقدینگی:

حصول اطمینان از اعمال مدیریت موثر ریسک نقدینگی در بانک مستلزم استقرار ساختار سازمانی کارا و اثر بخش، متناسب با اندازه، نوع و پیچیدگی فعالیت‌های بانک می‌باشد. به گونه‌ای که وظایف سیاست‌گذاری، اجرایی و نظارتی بطور کامل از یکدیگر تفکیک شوند. در ساختار بانک مسکن هیأت مدیره بانک، کمیته عالی مدیریت ریسک، کمیته منابع و مصارف (ALCO)، کمیته فرعی ریسک نقدینگی، مدیریت امور مالی، مدیریت امور طرح و برنامه، مدیریت امور استانها و بازاریابی و ادارات کل مدیریت ریسک و تطبیق و امور بین الملل دارای نقش‌های کلیدی می‌باشند به منظور شناسایی، اندازه گیری، پایش و کنترل ریسک نقدینگی و همچنین تسهیل نظارت موثر بر ریسک نقدینگی دایره ریسک نقدینگی زیرمجموعه اداره کل مدیریت ریسک و تطبیق به عنوان واحد اجرایی مدیریت ریسک نقدینگی ایجاد گردیده است.

بند ۷-۳- ترکیب، میزان و سررسید سپرده‌ها و نقاط تمرکز آن

(میلیون ریال)

۱۳۹۷							
شرح	مبلغ دفتری	کمتر از ۱ ماه	بین ۱ ماه الی ۳ ماه	بین ۳ ماه الی ۱ سال	۱ الی ۵ سال	بالاتر از ۵ سال	بدون سررسید مشخص
سپرده‌های مشتریان	۱۴۴,۰۶۹,۲۹۶	۱۴۴,۰۶۹,۲۹۶	-	-	-	-	---
حقوق صاحبان سپرده‌های سرمایه‌گذاری	۵۸۹,۰۵۱,۴۶۵	۳۴۸,۲۰۳,۰۳۴	۵۹,۲۷۷,۳۸۴	۱۷۹,۸۶۱,۲۱۵	۱,۷۰۹,۸۳۲	-	---

۱۳۹۶							
شرح	مبلغ دفتری	کمتر از ۱ ماه	بین ۱ ماه الی ۳ ماه	بین ۳ ماه الی ۱ سال	۱ الی ۵ سال	بالاتر از ۵ سال	بدون سررسید مشخص
سپرده‌های مشتریان	۱۳۲,۶۳۵,۳۶۹	۱۳۲,۶۳۵,۳۶۹	---	---	---	---	---
حقوق صاحبان سپرده‌های سرمایه‌گذاری	۵۴۲,۷۳۸,۶۶۱	۲۹۲,۴۴۵,۲۴۱	۴۸,۱۴۹,۳۲۸	۱۹۶,۲۴۱,۲۳۷	۵,۹۰۲,۸۲۰	۳۵	---

*توضیح: جدول فوق برگرفته از یادداشت ۳-۴-۵-۶۱ با عنوان تحلیل سررسید دارایی‌ها و بدهی‌ها مربوط به صورت‌های مالی سال ۹۶ و ۹۷ می‌باشد.

توجه: آمار فوق با استناد به اطلاعات زمان افشاء تهیه شده و تغییر احتمالی اطلاعات در مقاطع آتی براساس ضوابط ذیربط و الزامات ابلاغی متصور می‌باشد.

بند ۷-۴- ترکیب، میزان و سررسید تسهیلات و سایر دارایی‌ها و به‌طور مشخص دارایی‌های با درجه نقدشوندگی بالا

(میلیون ریال)

۱۳۹۷							
شرح	مبلغ دفتری	کمتر از ۱ ماه	بین ۱ ماه الی ۳ ماه	بین ۳ ماه الی ۱ سال	۱ الی ۵ سال	بالاتر از ۵ سال	بدون سررسید مشخص
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی	۳,۳۴۲,۷۲۳	-	-	-	-	-	۳,۳۴۲,۷۲۳
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیردولتی	۱,۱۰۶,۲۵۵,۸۲۷	۲۷,۸۶۷,۷۶۴	۵۰,۷۷۶,۵۶۶	۸۲,۷۸۶,۰۵۶	۱۸۳,۳۶۱,۴۲۶	۶۵۹,۲۸۷,۵۰۰	۱۰۲,۱۷۶,۵۱۵
سایر دارایی‌ها	۵,۱۴۰,۱۶۶	-	-	-	-	-	۵,۱۴۰,۱۶۶

۱۳۹۶							
شرح	مبلغ دفتری	کمتر از ۱ ماه	بین ۱ ماه الی ۳ ماه	بین ۳ ماه الی ۱ سال	۱ الی ۵ سال	بالاتر از ۵ سال	بدون سررسید مشخص
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی	۱,۹۸۹,۱۷۵	---	---	---	---	---	۱,۹۸۹,۱۷۵
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیردولتی	۱,۰۳۱,۰۷۴,۳۱۳	۲۴,۵۵۵,۸۷۶	۶۷,۶۲۶,۶۶۴	۱۰۶,۳۳۱,۷۲۹	۱۴۱,۳۲۳,۸۱۵	۶۰۱,۵۵۵,۹۴۲	۸۹,۶۸۰,۲۸۷
سایر دارایی‌ها	۴,۶۳۰,۵۷۴	-	-	-	-	-	۴,۶۳۰,۵۷۴

* توضیح: جدول فوق برگرفته از یادداشت ۳-۴-۵-۶۱ تحلیل سررسید دارایی‌ها و بدهی‌ها مربوط به صورت‌های مالی سال ۹۶ و ۹۷ می‌باشد.

دارایی‌های با درجه نقدشوندگی بالا		
اسفند ۹۷		
شرح اقلام	مانده	ضریب نقدشوندگی
اسکناس و نقود بیگانه	۲۰,۵۷۸,۲۱۳	٪۱۰۰
سپرده‌های قابل برداشت نزد بانک مرکزی	۱,۰۷۳,۰۷۱	٪۱۰۰
اوراق بهادار سریع‌ال معامله منتشره یا تضمین شده توسط دولت ج.ا. و یا بانک مرکزی	۴۰۰,۰۰۰	٪۱۰۰
اوراق بهادار سریع‌ال معامله منتشره یا تضمین شده توسط بانک تسویه بین‌المللی، صندوق بین‌المللی پول و بانک مرکزی اروپا	-	٪۱۰۰
اوراق بهادار سریع‌ال معامله منتشره یا تضمین شده توسط دولت‌ها، بانک‌های مرکزی، نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی سایر کشورها و بانک‌های توسعه‌ای چند جانبه مشمول ضریب ریسک اعتباری صفر درصد مطابق ضوابط ناظر بر سرمایه نظارتی و کفایت سرمایه مؤسسات اعتباری.	-	٪۱۰۰

	۲۲,۰۵۱,۲۸۴	جمع
دارایی‌های با درجه نقدشوندگی بالا		
اسفند ۹۶		
ضریب نقدشوندگی	مانده	شرح اقلام
۱۰۰٪	۴۵,۲۲۳,۹۱۶	اسکناس و نقود بیگانه
۱۰۰٪	۱,۷۴۹,۳۴۹	سپرده‌های قابل برداشت نزد بانک مرکزی
۱۰۰٪	۱۰,۴۰۰,۰۰۰	اوراق بهادار سریع‌ال معامله منتشره یا تضمین شده توسط دولت ج.ا. و یا بانک مرکزی
۱۰۰٪	.	اوراق بهادار سریع‌ال معامله منتشره یا تضمین شده توسط بانک تسویه بین‌المللی، صندوق بین‌المللی پول و بانک مرکزی اروپا
۱۰۰٪	.	اوراق بهادار سریع‌ال معامله منتشره یا تضمین شده توسط دولت‌ها، بانک‌های مرکزی، نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی سایر کشورها و بانک‌های توسعه‌ای چند جانبه مشمول ضریب ریسک اعتباری صفر درصد مطابق ضوابط ناظر بر سرمایه نظارتی و کفایت سرمایه مؤسسات اعتباری.
---	۵۹,۳۵۷,۷۳۷	جمع

بند ۷-۵- میزان ورودی‌ها و تعهدات ریالی در دوره‌های آتی

بند ۷-۶- میزان ورودی‌ها و تعهدات به ارزهای عمده در دوره‌های آتی

* توضیح: بندهای فوق‌ال اشاره، در دست تهیه و اقدام می‌باشد.

بند ۷-۷- برنامه تداوم فعالیت

- مدیریت و راهبری سامانه یکپارچه نظارت پولی (سینپ) در راستای نظارت مطلوب بر نقدینگی شعب براساس دستورالعمل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- انجام آزمون حساسیت در خصوص ریسک نقدینگی در مقاطع ۶ ماهه بر اساس تغییرات تاریخی و تغییرات فرضی
- حضور فعال در بازار بین بانکی به‌عنوان راهکار اولیه در سناریوهای مختلف جهت تأمین نقدینگی مورد نیاز
- مدیریت بهینه منابع و مصارف از طریق برگزاری جلسات مستمر کمیته منابع و مصارف
- بررسی وضعیت نقدینگی طبق الزامات بازل ۳
- تدوین استراتژی مدیریت ریسک نقدینگی

بند ۷-۸- برنامه مقابله با بحران:

آزمون بحران در بانک مسکن به روش تحلیل حساسیت در قالب دو سناریوی تاریخی و فرضی به صورت دو بار در سال انجام می‌گیرد. تدوین سیاست‌ها و رویکردهایی جهت تعیین میزان ریسک‌پذیری براساس نتایج آزمون بحران، نگهداری سطح مناسبی از نقدینگی جهت واکنش به جریان‌های نقدی خروجی غیرمنتظره، ایجاد الگوی بازاریابی منابع پایدار به منظور مقابله با بحران، تأمین مالی از بازار بین بانکی، به‌کارگیری ابزارهای بازار سرمایه به عنوان مثال صکوک، اوراق مشارکت رهنی و... از جمله برنامه احتیاطی و پیشگیرانه ناشی از پیاده‌سازی آن در سازمان است.

بند ۷-۹- روش سنجش ریسک نقدینگی (شامل مبانی و مفروضات):

راهکارهای مختلفی به منظور تخمین و ارزیابی ریسک نقدینگی وجود دارد. در حال حاضر ارزیابی ریسک نقدینگی در بانک مسکن از طریق محاسبه نسبت‌های مالی و مقایسه آن با ماه گذشته و پایان سال مالی، استانداردها و حدود متعارف، به صورت گزارش‌های ادواری صورت می‌گیرد. هر چه تعداد نسبت‌ها و جنبه‌هایی از ریسک که توسط این نسبت‌ها ارزیابی می‌شود بیشتر باشد نتیجه مطلوب‌تری بدست می‌آید. در حال حاضر این نسبت‌ها در چارچوب الگوی کارمل (مدل بومی شده الگوی CAMELS) محاسبه گردیده و شامل شاخص‌های ارزیابی کفایت سرمایه، کیفیت دارایی‌ها، قوانین و مقررات، مدیریت، درآمد و وضعیت نقدینگی است. پیاده‌سازی آزمون بحران پس از اخذ مدل اقتصادی از اداره ذی‌ربط به صورت شش ماهه با هدف بررسی تکانه‌های نقدینگی نیز در دستور کار قرار دارد. بدیهی است سیستم مدیریت ریسک نقدینگی تحت یکی از ماژول‌های سیستم Core banking می‌تواند به عنوان ابزار کارآمد سنجش ریسک نقدینگی به کار گرفته شود. همچنین بررسی ساز و کار جهت محاسبه شاخص پوشش نقدینگی (LCR) به منظور پوشش خروج سپرده‌ها در شرایط بحرانی برای ۳۰ روز آتی نیز در دست اقدام می‌باشد. بررسی ریسک تمرکز منابع سپرده‌گذاران بانک نیز در مقاطع مختلف زمانی از دیگر اقدامات صورت گرفته است.

بند ۷-۱۰- سازوکارهای کنترل و پایش ریسک نقدینگی:

مدیریت و کنترل ریسک نقدینگی در بانک از طریق کمیته منابع و مصارف، کمیته فرعی ریسک نقدینگی و کمیته عالی مدیریت ریسک و نیز گزارش‌های ادواری و موردی صورت می‌گیرد. لذا جهت پایش روزانه وضعیت نقدینگی در بانک مسکن و سایر نیازهای سیستمی، می‌بایست تمهیدات لازم در سیستم Core banking لحاظ شود.